

HILLERØD
KOMMUNE

Budgetforslag 2024-2027

Natur, Miljø og Klimaudvalget

Juni 2023

Indhold

Aktivitetsudvidelsesforslag.....	3
Aktivitetsområde 21: Natur, Miljø og Klima.....	3
21AU2024-001 DK2020 klimahandleplan, Porteføljestyling.....	3
21AU2024-002 Klimaplan fokusområde 1: Energi og varme	5
21AU2024-003 Klimaplan fokusområde 2: Transport og mobilitet	7
21AU2024-004 Klimaplan fokusområde 3: Arealanvendelse og landbrug	8
21AU2024-007 Klimaplan fokusområde 6: Sammen om klimaet	10
21AU2024-008 Klimaplan fokusområde 7: Klimaledelse	12
21AU2024-009 Vandforsyningsplan	14
Aktivitetsområde 23: Kirkegårde.....	15
Anlægsønsker	16
Natur, Miljø og Klimaudvalget:.....	16
50AØ2024-540 Kritiske vandløbsstrækninger, renovering	16
50AØ2024-580 ”Pøle Å frem i lyset” ved Royal Stage.....	18
50AØ2024-581 Kjeldsvangkilen, rekreativ sti samt natur- og opholdsareal	20
50AØ2024-582 Skovrejsning på kommunale arealer	22
Finansieringsforslag.....	23
Aktivitetsområde 21: Natur, Miljø og Klima.....	23
21FF2024-001 Forskønnelsespuljen reduceres.....	23
21FF2024-002 Døgnmiljøvagt, reduktioner af midler	24
21FF2024-003 Grønne områder, færre genopretningsopgaver.....	25
Aktivitetsområde 23: Kirkegårde.....	26
23FF2024-001 Fjernelse af bænke på kirkegårdene	26

Aktivitetsudvidelsesforslag

Aktivitetsområde 21: Natur, Miljø og Klima Natur, Miljø og klimaudvalget

Aktivitetsområde: 21 Natur, Miljø og Klima

21AU2024-001 DK2020 klimahandleplan, Porteføljestyling

Beskrivelse af forslaget

Dette aktivitetsudvidelsesønske indgår medtages som en forudsætning for videreførelse af arbejdet med klimahandleplanen i personaleressourcen til det nuværende DK2020 arbejde ophører med udgangen af 2023.

Det er en forudsætning for realisering af DK 2020 planens målsætninger om CO2 reduktion, at der afsættes budget.

Handlingerne i DK2020 planen udføres bredt i Kommunens organisation og hos borgere og virksomheder. Facilitering af omstillingsprocesser hos borgere og virksomheder samt opfølgning på fremdriften i klimahandleplanen sker i Natur, Miljø og Klimasektionen, hvor vi

- sikrer at DK 2020 krav til kommunens klimahandleplan opfyldes
- følger op på fremdriften, dokumenterer og laver løbende evaluering af klimahandleplanen
- fastholder mål og målopfyldelse
- rapporterer til politisk niveau
- deltager i den tværkommunale klimaalliance
- udarbejder revideret forslag handleplan
- understøtter interne og eksterne klimanetværk
- har dialog og giver sparring til borgere og virksomheder
- sikrer fundamentet for de overordnede politiske beslutningsprocesser
- faciliterer klimarådet

I nuværende budget er der afsat følgende ressourcer til kommunens klimafunktion:

- 0,5 ressource i 2022 og 2023 til udarbejdelse af kommunens første DK2020 plan
- 1,0 ressource til klimakoordinator

Det videre arbejde med DK2020 planen forudsætter 2 årsværk i kommunens klimafunktion. Dette er også forudsætningen for at nogle af klimahandlingerne kan afvikles inden for eksisterende ressource. Der er således behov for afsættelse af yderligere budget til 1 ressource i 2024 og fremover.

Dertil kommer eksterne udgifter til deltagelse i klimaalliance på 50 t.kr/år

Områdets budget:

Oversigt over forslagets økonomi i hele 1.000 kr.

	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Driftsudgifter Aktivitet 21	50	50	50	50
Driftsudgifter Aktivitet 11	700	700	700	700
Driftsindtægter	0	0	0	0

Drift - netto	750	750	750	750

(+)= udgiftsforhøjelse/indtægtsreduktion (-)= udgiftsreduktion/indtægtsforhøjelse

Natur, Miljø og klimaudvalget

Aktivitetssområde: 21 Natur, Miljø og Klima

21AU2024-002 Klimaplan fokusområde 1: Energi og varme

Beskrivelse af forslaget

Dette ønske indgår i Klimaplanen som fokusområde 1. Det er en forudsætning for realisering af planens målsætninger om CO2 reduktion, at der afsættes budget til handlingerne i hvert enkelt fokusområde.

I klimahandleplanens fokusområde 1 om Energi og varme er der vedtaget 7 handlinger, som sorterer under Natur, Miljø og Klimaudvalget. De 7 handlinger fremgår af nedenstående tabel, hvor nummer og titel henviser til klimahandleplanen. I tabellen er der overslag over behovet for økonomi og personaleressourcer, som hermed fremsættes som budgetønske med henblik på at implementere klimahandleplanen.

1,0 personaleressource svarer til 46 ugers arbejde i løbet af et år, hvilket betyder at f.eks. 0,1 personaleressource svarer til 4,6 ugers arbejde i løbet af et år. 1 personaleressource svarer til en udgift på 600 tkr/år, som dækker lønomkostninger.

Nr	Titel	Økonomi t.kr	Personale Ressource	Bemærkning
1.1.1-1.1.6	Grøn produktion af fjernvarme	0	0,5	Samarbejde med HFORS og andre forsyninger
1.2.1	Understøtte udrulning af fjernvarme	50	0,3	
1.2.4	Understøtte etableringen af fossilfri varme som varmepumper udenfor fjernvarmeområde	50	0,2	
1.2.5	Understøtte etablering af andre mindre kollektive løsninger	200	0,2	
1.3.2	Oplysning og samarbejde med virksomheder om energibesparelser	300	0,5	
1.3.3	Oplysning og samarbejde med boligejere om energibesparelser	150	0,5	Beløbet vil blive større ved energitjek, der koster ca. 3.000-5.000 pr. bolig.
1.4.4	Oplysning og dialog med virksomheder om opsætning af solceller på tage	150	0,2	Udgift falder i 2026, når kortlægning er afsluttet
1.4.5	Oplysning og dialog med boligejere om solceller på tage	150	0,2	Udgift falder i 2026, når kortlægning er afsluttet
	SUM	1.050	2,6	

2,6 personaleressourcer giver således en udgift på $2,6 \cdot 600 \text{ t.kr} = 1.560 \text{ t.kr/år}$ fra 2024 og videre. Dertil kommer 1.050 t.kr i eksterne udgifter. I alt 2.610 t.kr/år i perioden 2024-2025 hvorefter den årlige udgift reduceres med 300 t.kr/år når kortlægning af potentiale for solceller på tage er afsluttet.

Områdets budget:

Oversigt over forslagens økonomi i hele 1.000 kr.

	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Driftsudgifter Aktivitet 21	1.050	1.050	750	750
Driftsudgifter aktivitet 11	1.560	1.560	1.560	1.560
Driftsindtægter	0	0	0	0
Drift - netto	2.610	2.610	2.310	2.310

(+)= udgiftsforhøjelse/indtægtsreduktion (-)= udgiftsreduktion/indtægtsforhøjelse

Natur, Miljø og klimaudvalget

Aktivetsområde: 21 Natur, Miljø og Klima

21AU2024-003 Klimaplan fokusområde 2: Transport og mobilitet

Beskrivelse af forslaget

Dette ønske indgår i Klimaplanen som Fokusområde 2. Det er en forudsætning for realisering af planens målsætninger om CO2 reduktion, at der afsættes budget til handlingerne i hvert enkelt fokusområde.

I Klimahandleplanens fokusområde 2 om Transport og mobilitet er der vedtaget 2 handlinger som sorterer under Natur, Miljø og Klimaudvalget. De 2 handlinger fremgår af nedenstående tabel, hvor nummer og titel henviser til klimahandleplanen. I tabellen er der overslag over behovet for økonomi og personaleressourcer, som hermed fremsættes som budgetønske mhp. at implementere klimahandleplanen.

1,0 personaleressource svarer til 46 ugers arbejde i løbet af et år, hvilket betyder at f.eks. 0,1 personaleressource svarer til 4,6 ugers arbejde i løbet af et år. 1 personaleressource svarer til en udgift på 600 tkr/år, som dækker lønomkostninger.

Nr	Titel	Økonomi t.kr	Personale ressource	Bemærkning
2.1.3	Fremme af emissionsfrie biler til persontransport	50	0,1	
2.2.3	Samkørsel og delebilisme	0	0,1	Eventuel udgift til etablering/skiltning sorterer under ABT
	SUM	50	0,2	

0,2 personaleressourcer giver en udgift på $0,2 \cdot 600 \text{ t.kr} = 120 \text{ t.kr}$. dertil kommer 50 t.kr i eksterne udgifter. I alt 170 tkr/år i perioden fra 2024 og videre.

Eventuelle udgifter til anlæg og skiltning sorterer under ABT-udvalget og indgår ikke i dette budgetønske.

Områdets budget:

Oversigt over forslagets økonomi i hele 1.000 kr.

	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Driftsudgifter Aktivitet 21	170	170	170	170
Driftsindtægter	0	0	0	0
Drift - netto	170	170	170	170

(+)= udgiftsforhøjelse/indtægtsreduktion (-)= udgiftsreduktion/indtægtsforhøjelse

Natur, Miljø og klimaudvalget

Aktivitetssområde: 21 Natur, Miljø og Klima

21AU2024-004 Klimaplan fokusområde 3: Arealanvendelse og landbrug

Beskrivelse af forslaget

Dette ønske indgår i Klimaplanen som Fokusområde 3. Det er en forudsætning for realisering af planens målsætninger om CO2 reduktion, at der afsættes budget handlingerne i hvert enkelt fokusområde.

I klimahandleplanens fokusområde 3 om Arealanvendelse og landbrug er der vedtaget 5 handlinger som sorterer under Natur, Miljø og Klimaudvalget. De 5 handlinger fremgår af nedenstående tabel, hvor nummer og titel henviser til klimahandleplanen. I tabellen er der overslag over behovet for økonomi og ressourcer, som hermed fremsættes som budgetønske med henblik på at implementere klimahandleplanen.

1,0 personaleressource svarer til 46 ugers arbejde i løbet af et år, hvilket betyder at f.eks. 0,1 personaleressource svarer til 4,6 ugers arbejde i løbet af et år. 1 personaleressource svarer til en udgift på 600 tkr/år, som dækker lønomkostninger.

Nr	Titel	Økonomi t.kr	Personale ressource	Bemærkning
3.1.1	Klimalavbund - facilitering, dialog og samarbejde med stat, landbruget og andre aktører	150	1	Økonomi reduceres i 2026, når en nærmere undersøgelse af konkrete lokaliteter. Projekterne finansieres af staten. Personaleressource kører fortløbende til dialog og myndighedsbehandling til gennemførelse af projekterne
3.1.2	Understøtte skovrejsning i samarbejde med private og offentlige aktører	0	0,1	
3.1.3	Kommunale arealer til brug til omlægning til mere skov, fri succession eller naturlig vandstand	250	0,1	Økonomi: Bearbejdning og analyse af forslag fra kortlægning koster ca. 250 t.kr. Udgifter til implementering afgøres senere, hvor ØU også skal inddrages. Personaleressource kører fortløbende til kortlægning og efterfølgende implementering
3.2.1	Udforme biodiversitetsplan	0	0	Indgår i budget 2023
3.2.2	Samarbejde med virksomhederne om mere natur	0	0,2	
	SUM	400	1,4	Udgift reduceres til 100 t.kr fra 2026

1,4 personaleressourcer giver således en udgift på $1,4 \cdot 600 \text{ t.kr} = 840 \text{ t.kr}$. Dertil kommer 400 t.kr i eksterne udgifter i 2024-2025 og 100 t.kr/år fra 2026 og videre. I alt 1.240 t.kr/år i perioden 2024-2025 og 940 t.kr/år fra 2026 og videre.

Udgifter til eventuel skovrejsning på kommunale arealer indgår ikke i dette budgetønske.

Områdets budget:

Oversigt over forslaget økonomi i hele 1.000 kr.

	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Driftsudgifter Aktivitet 21	400	400	100	100
Driftsudgifter Aktivitet 11	840	840	840	840
Driftsindtægter	0	0	0	0
Drift - netto	1.240	1.240	940	940

(+)= udgiftsforhøjelse/indtægtsreduktion (-)= udgiftsreduktion/indtægtsforhøjelse

Natur, Miljø og klimaudvalget

Aktivitetsovråde: 21 Natur, Miljø og Klima

21AU2024-007 Klimaplan fokusområde 6: Sammen om klimaet

Beskrivelse af forslaget

Dette ønske indgår i Klimaplanen som fokusområde 6. Det er en forudsætning for realisering af planens målsætninger om CO2 reduktion, at der afsættes budget til realisering handlinger i hvert fokusområde.

I klimahandleplanens fokusområde 6: 'Sammen om klimaet' er der vedtaget 6 handlinger, som sorterer under Natur, Miljø og Klimaudvalget. De 6 handlinger fremgår af nedenstående tabel, hvor nummer og titel henviser til klimahandleplanen. I tabellen er der overslag over behovet for økonomi og ressourcer, som hermed fremsættes som budgetønske mhp. at implementere klimahandleplanen.

1,0 personaleressource svarer til 46 ugers arbejde i løbet af et år, hvilket betyder at f.eks. 0,1 personaleressource svarer til 4,6 ugers arbejde i løbet af et år. 1 personaleressource svarer til en udgift på 600 tkr/år, som dækker lønomkostninger.

Nr	Titel	Økonomi t.kr	Personale ressource	Bemærkning
6.1.3	Understøtte borgernes fællesskaber og egne initiativer	350	0	
6.1.5	Klimalandsby - udvikling af koncept	100	0	Konceptudvikling i 2024-2025. Fremadrettet behov for økonomi og personale uafklaret
6.1.6	Klimadag - drevet af og sammen med aktører	50	0	
6.1.7	Udvikle platform for aktivitets- og klimaformidling (formidle på tværs)	?	0,1	Ideudvikling i 2024. Fremadrettet behov for økonomi og personale uafklaret.
6.1.8	'Partnerskabsaftaler' med virksomheder	0	0	
6.1.10	Ekstern klimakommunikation	150	1,0	
	SUM	650	1,1	

1,1 personaleressourcer giver en udgift på $1,1 \cdot 600 \text{ t.kr} = 660 \text{ t.kr/år}$ fra 2024 og videre. Dertil kommer 650 tkr i eksterne udgifter som reduceres med 100 tkr fra 2026. I alt 1310 t.kr/år i 2024-2025, som reduceres til 1.210 t.kr/år fra 2026 og videre.

Personaleressourcer til drift af eventuelt kommende klimalandsby indgår ikke i dette budgetønske.

Områdets budget:

Oversigt over forslagens økonomi i hele 1.000 kr.

	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Driftsudgifter Aktivitet 21	650	650	550	550
Driftsudgifter Aktivitet 11	660	660	660	660
Driftsindtægter	0	0	0	0
Drift - netto	1.310	1.310	1.210	1.210

(+)= udgiftsforhøjelse/indtægtsreduktion (-)=

Natur, Miljø og klimaudvalget

Aktivitetsovråde: 21 Natur, Miljø og Klima

21AU2024-008 Klimaplan fokusområde 7: Klimaledelse

Beskrivelse af forslaget

Dette ønske indgår i Klimaplanen som indsatsområde 7, Klimaledelse. Det er en forudsætning for realisering af planens målsætninger om CO2 reduktion, at der afsættes budget til realisering handlinger i hvert fokusområde.

I klimahandleplanens fokusområde 7 om Klimaledelse er der vedtaget 5 handlinger, som sorterer under Natur, Miljø og Klimaudvalget. De 5 handlinger fremgår af nedenstående tabel, hvor nummer og titel henviser til klimahandleplanen. I tabellen er der overslag over behovet for økonomi og ressourcer, som hermed fremsættes som budgetønske mhp. at implementere klimahandleplanen.

1,0 personaleressource svarer til 46 ugers arbejde i løbet af et år, hvilket betyder at f.eks. 0,1 personaleressource svarer til 4,6 ugers arbejde i løbet af et år. 1 personaleressource svarer til en udgift på 600 tkr/år, som dækker lønomkostninger.

Nr	Titel	Økonomi t.kr	Personale ressource	Bemærkning
7.1.1	Energi og CO2 regnskab for kommunen som virksomhed	?	?	Omfatter kun scope 1 og 2 Konkretisering og afgrænsning af energi- og CO ₂ -regnskab for kommunen som virksomhed og forslag til, hvilken dele og hvordan data kan visualiseres er i proces og forslag vil forelægges udvalg med henblik på konkret budgetønske.
7.1.2	Klimaregnskab og reduktionsscenarioer - scope 1 og 2 kommunen i som geografi	265	0,2	250 tkr hvert andet år 15 tkr årligt til medlemskab
7.1.3	Finansiering af klimaarbejde - fx puljer og fonde	0	0,2	
7.1.4	Klimaråd	0	0	4 årlige møder
7.2.1	Klimanetværk - videreudvikling	0	0	
	SUM	265	0,4	

0,4 personaleressourcer giver en udgift på $0,4 \cdot 600 \text{ t.kr} = 240 \text{ t.kr/år}$ fra 2024 og videre. Dertil kommer 265 t.kr/år i eksterne udgifter i ulige år og 15 tkr/år i lige år.

Områdets budget:

Oversigt over forslagens økonomi i hele 1.000 kr.

	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Driftsudgifter Aktivitet 21	15	265	15	265
Driftsudgifter Aktivitet 11	240	240	240	240
Driftsindtægter	0	0	0	0
Drift - netto	255	505	255	505

(+)= udgiftsforhøjelse/indtægtsreduktion (-)= udgiftsreduktion/indtægtsforhøjelse

Natur, Miljø og klimaudvalget

Aktivitetsoverblik: 21 Natur, Miljø og Klima

21AU2024-009 Vandforsyningsplan

Beskrivelse af forslaget

NMK udvalget har på møde den 6. juni 2023 besluttet at bede forvaltningen udarbejde budgetforslag om ressourcer til revision af vandforsyningsplanen.

En vandforsyningsplan beskriver, hvorledes kommunens borgere og erhverv skal forsynes med vand. Det er lovpligtigt at have en vandforsyningsplan og kommunens afgørelser og administration skal være i overensstemmelse med planen. Aktuelt er behovet for drikkevand dog øget samtidig med, at vandforsyningerne melder om planer om nye vandforsyningsanlæg og om sammenlægning af vandværker. Der er derfor behov for at vandforsyningsplanen revideres allerede nu.

Forvaltningen skønner det samlede ressourceforbrug til den ekstra indsats til at være:

2024: 0,5 årsværk og 400.000 kr. i konsulentonorar (700.000 kr.).

2025: 0,5 årsværk og 200.000 kr. i konsulentonorar (500.000 kr.).

Når vandforsyningsplanen er udarbejdet kan man tage stilling til om den afføder udgifter i 2026 og videre.

Områdets budget:

Oversigt over forslagens økonomi i hele 1.000 kr.

	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Driftsudgifter				
Aktivitet 11	300	300	0	0
Driftsudgifter				
Aktivitet 21	400	200	0	0
Driftsindtægter	0	0	0	0
Drift - netto	700	500	0	0

(+)= udgiftsforhøjelse/indtægtsreduktion (-)= udgiftsreduktion/indtægtsforhøjelse

Aktivitetssområde 23: Kirkegårde

Ingen forslag

Anlægsønsker

Natur, Miljø og Klimaudvalget:

Kategori: Nedslidning

50AØ2024-540 Kritiske vandløbsstrækninger, renovering

Anlægsprojektets baggrund og mål:

NMK udvalget har 6. december 2022 besluttet at tage forslag om renoveringsopgaver på Teglgårdsåen, Bygrøften og Ås Å med som budgetforslag til budgetforhandling for budget 2024-27. Udvalget bad forvaltningen om en sag med et overblik over behovet for renoveringer ifm. budget 2024-2027.

Teglgårdsåen er den vandløbsmæssige forbindelsesledning mellem de to søer Teglgårdssøen og Slotssøen. Bygrøften og Ås Å er det to vandløb der afvander Gørløse by. De mest presserende renoveringsopgaver på de tre vandløb er gennemført, men der er behov for at renovere de resterende kritiske delstrækninger på de tre vandløb, som ikke blev renoveret i første omgang. Restlevetid blev i 2020 blev vurderet til 3-10 år.

Renovering på Teglgårdsåen omfatter gammel muret strækningen ved Slotsgade, kort stræk ved udløb til Slotssøen og 3 delstrækninger omkring Milnersvej. På Ås Å og Bygrøften omfatter renoveringen 2 delstrækning omkring lokalbanen øst for Gørløse. Sammenlagt godt 450 m. rørlagt vandløb.

Renoveringen er nødvendig for at forebygge risiko for akutte sammenbrud og oversvømmelser, der kan skade bygninger og anlæg i Hillerød by eller Gørløse.

Et brud på Teglgårdsåen vil betyde at vandspejl i Teglgårdssøen stiger, da åen er forbindelsesledning til Slotssøen. Det vil kunne betyde, at boliger syd for søen oversvømmes og hvis al vand skal 'bag om byen' via vandløbet Jagtvejen og Pøle Å vil det eventuelt kunne skabe problemer ved Badmintonhallen og Royal Stage ved Milnersvej.

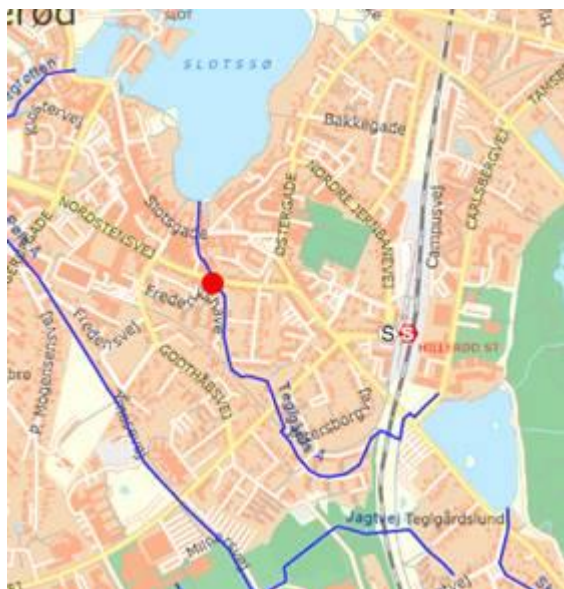

Fig. 1: Rød prik på blå strek er tænkt eksempel hvis der sker brud på muret del af Teglgårdsåen ved Slotsgade. Blå streger er vandløb.

Et brud på Ås Å, som angivet på skitse nedenfor vil betyde, at vandet vil stuve op i Bygrøften og øvrige tilløb. Da hele området er meget fladt vil der være risiko for oversvømmelser i bebygget områder i Gørløse ud over baneterræn vil stå mere eller mindre i vandmættet jord. Der vil være risiko for sætning

Fig. 2: Rød prik på blå streger er tænkt eksempel hvis der sker brud på den ikke renoverede del af Ås Å. Blå streger er vandløb.

I begge tilfælde vil Hillerød Kommunen sandsynligvis være erstatningsansvarlig for eventuelle skader på ejendomme/afgrøder, da ledningernes dårlige tilstand er kendt.

Overslag over udgifter er i alt 2.200.000 kr. inklusiv udgifter til byggestyring og uforudsete udgifter. Overslag er baseret på indhentet priser, og for enkelte opgaver på baggrund af skønnet priser i 2021, der er fremskrevet til 2024-priser i forhold til prisstigninger. Krigen i Ukraine kan have store indflydelse på materialeindkøb. Renovering vil ikke forårsage øget driftsudgifter.

Tidsplan for anlægsprojektet:

Afledte driftsudgifter:

Oversigt over forslaget økonomi i hele 1.000 kr.

	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Senere
Anlægsudgifter	2.200	0	0	0	0
Anlægsindtægter	0	0	0	0	0
Anlæg - netto	2.200	0	0	0	0
Afl. driftsudgifter	0	0	0	0	0
Afl. driftsindtægter	0	0	0	0	0
Afledt drift i alt	0	0	0	0	0

(+)= udgiftsforhøjelse/indtægtsreduktion (-)= udgiftsreduktion/indtægtsforhøjelse

Natur, Miljø og Klimaudvalget

Kategori: Udvikling

50AØ2024-580 "Pøle Å frem i lyset" ved Royal Stage

Natur, Miljø og Klimaudvalget godkendte d. 5. april 2022, at forslag til projekt for Pøle Å ved Royal Stage indgik som anlægsønske i forbindelse med Natur, Miljø og Klimaudvalgets behandling af budgetforslag 2023-2026. I budgetaftale 2023-2026 blev afsat et interessebeløb på 150.000kr i 2024 samt ønske om, at Forvaltningen søgte fondsfinansiering til den resterende del af projektomkostningerne på 150.000kr.

Forvaltningen har afsøgt fondsmuligheder og på baggrund af positiv forhåndsvurdering fra Nordea-fonden ansøgte forvaltningen om støtte på de 150.000 kr. under Nordea-fondens fokusområde Liv i det lokale. Projekt modtog dog afslag på baggrund af en helhedsvurdering, og med den primære begrundelse, at Fonden ikke kan støtte projektet, da de ikke støtter offentlige opgaver, som de vurderer som statslige, regionale eller kommunale kerneopgaver. Endvidere bemærker Fonden, at I udvælgelsen af støttet projekter er lagt vægt på lokalt forankrede projekter, som tydeligt understøtter og fremmer fællesskaber og aktiviteter lokalt.

Dette anlægsønske indeholder således de manglende 150.000 kr for at gennemføre projektet.

Projektet omfatter naturforbedrende tiltag i Pøle Å og etablere opholdsmuligheder på bredden ned til vandløbet. Strækningen er godt 100 m lang og det grønne areal ned til vandløbet ved p-plads foran Royal Stage er ejet af Hillerød Kommune og er et kommunalt parkområde.

Vandløbsindsatsen omfatter en mindre restaurering af strækningen ved en let oprensning og udlægning af større sten og blandede grus i vandløbet. Den øvrige naturindsats omfatter, at afskrabe området omkring vandløbet, så der etableres et lysåbent og fladt areal med karakter af eng. Engområdet udvikles ved indplantning af positive plantearter f.eks. engkabeleje og plante mindre grupper af elletræer langs vandløbet. Den rekreative indsatsen har fokus på, at skabe mulighed for ophold med bedre kontakt til det kommunale vandløb. Projektforslaget omfatter opsætning af en række plinte (bænk uden ryglæn) samt affaldskurve. Der opsættes et formidlingsskilt, der fortæller om Pøle Å forløb gennem byen og værdier på strækningen.

Projektet udspringer af Kommunens strategi for bynatur, hvor Natur, Miljø og Klimaudvalget arbejder med Pøle Å gennem Hillerød By med henblik på at skabe sammenhæng mellem omgivende byområder og vandløbet og forbedre naturtilstanden i og ved vandløbet.

Forvaltningen har indhentet et anlægsforslag på rekreative tiltag og sammenlagt med naturtiltag er anlægsudgifter 300.000 kr.

Tidsplan for anlægsprojektet:

Afledte driftsudgifter:

Afledte drift til tømning af affaldskurve, generel vedligehold af inventar og belægning mv. og ekstra vandløbsvedligeholdelse afholdes inden for de afsatte driftsrammer.

Oversigt over forslagets økonomi i hele 1.000 kr.

	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Senere
Anlægsudgifter	150	0	0	0	0

Anlægsindtægter	0	0	0	0	0
Anlæg - netto	150	0	0	0	0
Afl. driftsudgifter	0	0	0	0	0
Afl. driftsindtægter	0	0	0	0	0
Afledt drift i alt	0	0	0	0	0

(+)= udgiftsforhøjelse/indtægtsreduktion (-)= udgiftsreduktion/indtægtsforhøjelse

Natur, Miljø og Klimaudvalget

Kategori: Udvikling

50AØ2024-581 Kjeldsvangkilen, rekreativ sti samt natur- og opholdsareal

Anlægsprojektets baggrund og mål:

NMK-Udvalget har 6. december 2022 besluttet at

- godkende forslag til at anlægge rekreativ sti fra Peder Oxes Allé til Banestien og med forbindelse til Trollesmindealle samt at etablere et natur-/opholdsareal
- at tage forslag til rekreative stier og natur- /opholdsareal med som budgetforslag til budgetforhandling for budget 2024-27

Stien vil bidrage til en direkte og attraktiv linjeføring mellem den sydvestlige del af Hillerød by og Favrholt samt skabe bedre adgang til det grønne område Kjeldsvangskile. Et større sammenhængende naturområde, hvor der vil etableres et opholds- og inspirationsområde for naturforbedrende tiltag, hvor foreninger og virksomheder vil kunne hente inspiration til selv at handle.

Området ligger tæt på byen og borgere f.eks. i den nye bydel Frederiksbo vil få mulighed for at opleve større biodiversitet tæt på hvor de færdes. Området vil også indbyde til motion og bevægelse samt skabe opmærksomhed omkring områdets forhistorie med bedre adgang til langdyssen "Rokkestenen" og landbrugets historie med nærhed til de gamle vangediger af sten.

Forslag udspringer fra idé til nye trampestier og en cykelsti i Kjeldsvangkilen fra Fællesskabet Tirsdagsskoven og Danmarks Naturfredningsforening. Forvaltningen har været i dialog med forslagsstillerne og med naboer, forpagter og Grønt Råd om forslagene. Alle parter har tilkendegivet, at de ser positivt på forslaget.

Forslaget har relation til ABT-udvalgets projekt om forlængelse af eksisterende cykelsti langs Peder Oxes Allé og Egespurs Allé frem til Banestien. Etablering af rekreative stiede er dog ikke afhængig af, om cykelsti etableres.

Gennemførelse af forslag til sti og naturareal vil bidrage til virkeliggørelse af kommunens udviklingsmål om mere bynatur og større biologisk mangfoldighed. Projektet har også relation til Hillerød Kommunes vision; "Bevæg dig for livet", ved at skabe sammenhæng i stinettet, så flere kommer ud i landskabet og naturen samt at bevægelse og aktivitet i større grad skal blive en del af borgernes hverdag.

Af hensyn til klimaet vil det gavne hvis flere tager cyklen på arbejde. Bl.a. Fuji Film og Novo ligger i kanten af byen. Stien vil forbedre forholdene for cyklister og dermed for bl.a. disse virksomheder, som ønsker ændringer i transportadfærden for deres ansatte.

Anlægsoverslag er for rekreative stier inklusiv skilte og bænke er 2.600.000 kr. og for naturtiltag 500.000 kr. For rekreative stier er der indhentet overslagspris og pris for naturtiltag er baseret på besigtigelse og oplæg fra naturkonsulent.

Tidsplan for anlægsprojektet:

Afledte driftsudgifter:

Afledte driftsudgift til vedligeholdelse af stier er anslået til 25.000 kr./år. Rekreative stier vil ikke blive sneryddet.

Øversigt over forslagens økonomi i hele 1.000 kr.

	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Senere
Anlægsudgifter	3.100	0	0	0	0
Anlægsindtægter	0	0	0	0	0
Anlæg – netto	3.100	0	0	0	0
Afl. driftsudgifter	25	25	25	25	25
Afl. driftsindtægter	0	0	0	0	0
Afledt drift i alt	25	25	25	25	25

(+)= udgiftsforhøjelse/indtægtsreduktion (-)= udgiftsreduktion/indtægtsforhøjelse

Natur, Miljø og Klimaudvalget

Kategori: Udvikling

50AØ2024-582 Skovrejsning på kommunale arealer

Anlægsprojektets baggrund og mål:

I budgetaftalens punkt 88 fremgår "Naturen skal være mere vild til gavn for artsrigdom, klima og mennesker. Vi vil have plantet flere træer i vores kommune, og beder forvaltningen undersøge, om der kan rejses skov på kommunale arealer, som forpagtes ud." NMK-udvalget behandler sagen på møde den 9. maj 2023.

Af sagsfremstilling fremgår at eventuelt videre arbejde kunne være at besigtige arealerne og gennemføre forundersøgelser, med forslag til konkrete tiltag for klima og biodiversitet på de udvalgte arealer, samt en prioritering af tiltagene. Prioriteringen bør tage udgangspunkt i hvor der kan opnås størst gevinst.

Forvaltningen vurderer, at forundersøgelser kan udføres af en rådgiver for ca. 250.000 kr. Det vil i givet fald forudsætte afsættelse af budgetmidler.

Tidsplan for anlægsprojektet:

Afledte driftsudgifter:

Forvaltningen vurderer, at ændret status på de bortforpagtede arealer kan betyde en mindre indtægt i forbindelse med bortforpagtningen og det vil blive kalkuleret i det videre forløb

Oversigt over forslaget økonomi i hele 1.000 kr.

	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Senere
Anlægsudgifter	250	0	0	0	0
Anlægsindtægter	0	0	0	0	0
Anlæg - netto	250	0	0	0	0
Afl. driftsudgifter	0	0	0	0	0
Afl. driftsindtægter	0	0	0	0	0
Afledt drift i alt	0	0	0	0	0

(+)= udgiftsforhøjelse/indtægtsreduktion (-)= udgiftsreduktion/indtægtsforhøjelse

Finansieringsforslag

Aktivitetssområde 21: Natur, Miljø og Klima Natur, Miljø og Klima-udvalget

Aktivitetssområde: 21 Natur, Miljø og klima

21FF2024-001 Forskønnelsespuljen reduceres

Beskrivelse af forslaget

Hillerød Kommune har en pulje på 107.000 kr. til rådighed til projekter som vil skabe mere natur og biodiversitet i kommunens byområder. De konkrete projekter skal dels engagere borgerne i arbejdet for blomstrende byer og dels virker til forskønnelse af byrum. Puljen skal på den måde medvirke til at understøtte Hillerød Kommunes Strategi for Bynatur. Private og foreninger kan søge puljen.

Projekterne har svingende karakter og medfører et stort arbejde at administrere. Ressourcer til opgavens anlås at svarer til 65.000 kr./årligt og arbejdet medfører at andre myndighedsopgaver ikke udføres.

Flere af tiltagene gennemføres på private arealer, som så finansieres af kommunale midler.

Puljen foreslås reduceret med kr. 7.000

Områdets budget: 107.000 kr.

Oversigt over forslagets økonomi i hele 1.000 kr.

	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Driftsudgifter	-7	-7	-7	-7
Driftsindtægter				
Drift - netto	-7	-7	-7	-7

(+)= udgiftsforhøjelse/indtægtsreduktion (-)= udgiftsreduktion/indtægtsforhøjelse

Natur, Miljø og Klima-udvalget

Aktivitetsoverblik: 21 Natur, Miljø og klima

21FF2024-002 Døgnmiljøvagt, reduktioner af midler

Beskrivelse af forslaget

I budget 2022 blev der afsat midler til en døgnmiljøvagtordning til akutte tilsyn ifm. henvendelser om miljøforhold.

Kommunen har en aftale med Dansk Miljørådgivning (DMR), hvor DMR's miljøvagt kan tilkaldes af beredskabet ved akutte hændelser med risiko for forurening. Det blev besluttet af udvide denne ordning via ny kontrakt, således at borgere og virksomheder selv kan rekvirere miljøvagten døgnet rundt.

Der er afsat 350.000 i budgettet og ordningen startede i april 2022.

Status er at der indtil videre været 19 opkald, hvor døgnmiljøvagten har valgt at rykke ud. Der har derudover været en række opkald, som døgnmiljøvagten har vurderet ikke at rykke ud til. Dette er i tråd med de action cards, der blev udarbejdet i forbindelse med indgåelse af kontrakten med DMR.

Fordelingen ift. typen af udkald har været 18 udkald omhandlende støj og et udkald omhandlende lugt.

I 2022 hvor ordningen blev etableret i april blev der faktureret 98.910 kr. på døgnmiljøvagten. Forvaltningen foreslår at budgettet kan reduceres med 53.000 kr. i 2024 og frem.

Områdets budget: 350.000 kr.

Oversigt over forslagens økonomi i hele 1.000 kr.

	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Driftsudgifter	-53	-53	-53	-53
Driftsindtægter				
Drift - netto	-53	-53	-53	-53

(+)= udgiftsforhøjelse/indtægtsreduktion (-)= udgiftsreduktion/indtægtsforhøjelse

Natur, Miljø og Klimaudvalget

Aktivitetsområde: 21 Natur, Miljø og klima

21FF2024-003 Grønne områder, færre genopretningsopgaver

Beskrivelse af forslaget

Forslaget omfatter reduktion af kontoen som anvendes til ad hoc forekommende og projektlignede aktiviteter i parker og mindre grønne områder, naturområder, rastepladser mv. Det drejer sig om eksempelvis større rydninger og fældninger, udskiftninger på legepladser mv.

Konsekvensen er at omfanget af projektlignede og ad hoc forekommende driftsaktiviteter, eksempelvis oprensning i og omkring gadekær, reparation og udskiftning af legepladsudstyr mv. eksempelvis må ændres således at defekt legepladsudstyr fjernes men ikke udskiftes.

Områdets budget: 447.000 kr.

Oversigt over forslagets økonomi i hele 1.000 kr.

	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Driftsudgifter	-100	-100	-100	-100
Driftsindtægter				
Drift – netto	-100	-100	-100	-100

(+)= udgiftsforhøjelse/indtægtsreduktion (-)= udgiftsreduktion/indtægtsforhøjelse

Aktivitetssområde 23: Kirkegårde Natur, Miljø og Klimaudvalget

Aktivitetssområde: 23 Kirkegårde

23FF2024-001 Fjernelse af bænke på kirkegårdene

Beskrivelse af forslaget

I dag står der en bæk i hver afdeling af kirkegårdene, så borgerne kan sidde. Bænkene bliver hver uge vasket af og årligt malet.

Ved at fjerne hver anden bæk på de tre kirkegårde; Nyhuse kirkegård, Hillerød kirkegård og Skansekirkegården vil man kunne spare årligt 48.000 i maling og mandetimer.

Områdets budget: 8.504.000 kr.

Oversigt over forslagets økonomi i hele 1.000 kr.

	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Driftsudgifter	-48	-48	-48	-48
Driftsindtægter				
Drift – netto	-48	-48	-48	-48

(+)= udgiftsforhøjelse/indtægtsreduktion (-)= udgiftsreduktion/indtægtsforhøjelse